

Denna rapport syftar till att redogöra för hur principerna för föreningens aktieägarengagemang har tillämpats under 2023

Inledning

Kåpan tjänstepensionsförening förvaltar kollektivavtalad tjänstepension för de som är eller har varit statligt anställda. Föreningen erbjuder en traditionell pensionsförsäkring med garanterad ränta och långsiktigt god avkastning. Föreningen är en tjänstepensionsförening vilket innebär att medlemmarna äger verksamheten tillsammans och förvaltar cirka 140 miljarder kronor för omkring 900 000 medlemmar. Investeringarna görs med utgångspunkt i investeringsriktlinjerna som är beslutade av styrelsen. Den övergripande målsättningen för investeringsverksamheten är att uppnå en långsiktigt hållbar balans mellan avkastning och risk på ett kostnadseffektivt sätt. Vidare ska föreningens investeringar göras med utgångspunkt i ett antal övergripande etiska normer och principer med bred förankring i det svenska samhället, baserat på beslut fattade av Sveriges riksdag och regering.

Ägararbete

Syftet med föreningens ansvar som investerare är att leverera en långsiktig stabil och god avkastning åt föreningens medlemmar. Kapitalförvaltningen investerar i en mängd olika verksamheter för att vara diversifierad och därmed minska risken i investeringen. Den stora spridningen av investeringarna innebär att vi är ägare av ett stort antal företag där vår ägarandel varierar från att vi i ett fåtal bolag är en av få stora ägare med stort inflytande till att vi i de flesta fall är en liten investerare i varje enskild verksamhet med begränsat inflytande och bestämmanderätt. Föreningen investerar i såväl noterade som onoterade företag i Sverige och i utlandet.

Föreningens påverkansarbete och ägarengagemang varierar beroende på investering och storlek och arbetet omfattar påverkan genom röstning på årsstämmor, dialog, medverkan i valberedningar, styrelseuppdrag samt aktivt arbete i rådgivande kommittéer.

Utgångspunkten är att portföljbolagens styrning vilar på respektive lands lokala lagar och regler för marknadsnoterade bolag. Regelverken i varje land utgör basen för hur bolag styrs och bestämmer ansvarsfördelningen mellan ägare, styrelse och ledning. Föreningens ståndpunkt utgår också utifrån de internationella konventioner och normer som Sveriges riksdag och regering beslutat om.

I Sverige utgörs regelverket främst av aktiebolagslagen, Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) samt noteringsavtalet med Stockholmsbörsen och annan tillämplig lagstiftning. Föreningen stödjer arbete med att utveckla Koden och anser att Kodens grundläggande princip "följ eller förklara" är bra och ger möjlighet till anpassning för det enskilda företaget.

Noterade bolag

Denna sammanställning syftar till att redogöra för hur principerna för föreningens aktieägarengagemang har tillämpats under bolagsstämmonsäsongen 2023. Beräkningarna utgår från totalportföljens innehav och marknadsvärden per den sista juni 2023.

Svenska bolagsstämmor

40 procent av den noterade aktieportföljen är investerad i svenska aktier på Stockholmsbörsen. Föreningens ägarandel är förhållandevis liten vilket begränsar aktieägarengagemanget till att rösta på företagets årsstämmor och eventuella extrastämmor. Föreningen anser att det är viktigt att vara en aktiv ägare och ska därför i möjligaste mån utöva sitt ägaransvar men det är också viktigt att prioritera resursanvändningen. Därför görs en avvägning om vi röstar själva på stämmorna eller via fullmakt, vilket beror på innehavets storlek i portföljen, föreningens ägarandel i bolaget eller om principiellt viktiga frågor ska behandlas på bolagsstämman.

Under bolagsstämmonsäsongen 2023 röstade föreningen på samtliga 57 bolags årsstämmor samt på tre extrastämmor. De bolag som föreningen röstat på utgör 100 procent av

marknadsvärdet på den svenska aktieportföljen vid halvårsskiftet.

Föreningen valde att uteslutande rösta via elektronisk fullmakt med hjälp av ISS ESG:s tjänst för fullmaktsröstning (proxy voting). ISS ESG tillhandahåller en elektronisk röstningsplattform där vi tar del av deras analyser och röstningsrekommendationer. Vi gör våra egna bedömningar och beslutar om vi vill rösta i enlighet med ISS förslag och rekommendationer. Under stämposäsongen 2023 röstade föreningen i enlighet med ISS ESG:s rekommendationerna på samtliga stämmor, med undantag för ett fåtal agendapunkter på Nyfosa:s samt Ericsson:s årsstämmor.

Utländska bolagsstämmor

Föreningens globala aktieportfölj förvaltas både internt i en direktägd portfölj och av externa förvaltare via fonder. Förvaltningen är spridd geografiskt och över flera sektorer och ett stort antal bolag. Detta i kombination med att föreningen är en liten ägare i respektive bolag gör det praktiskt omöjligt för oss att själva delta och rösta på bolagsstämmorna för de internt förvaltade aktierna.

Röstningen sker uteslutande via fullmakt. Under stämposäsongen 2023 prioriteras röstning på de 100 största innehavens stämmor i den direktägda portföljen vilket motsvarar drygt 60 procent av marknadsvärdet i den direktägda globala aktieportföljen.

Samma principer som ovan gäller för hur föreningen har tillämpat sitt aktieägarengagemang avseende de globala innehaven under 2023. Vi har röstat via elektronisk fullmakt med hjälp av ISS ESG, vi fattar själva beslut om hur vi ska rösta och i samtliga agendapunkter har vi röstat i enlighet med ISS ESG:s förslag och rekommendationer som utgår från respektive lands gällande lagstiftning och koder men som också utgår från de normer och internationella konventioner som Kåpan Pensioner står bakom.

Av redogörelsen nedan framgår det hur föreningen har röstat på portföljbolagens stämmor 2023:

Kåpan fullmaktsröstning 2023

ISS internationella riktlinjer
(Proxy voting Guidelines Benchmark
Policy Recommendations).

Svensk kod för bolagsstyrning

Utländska aktiefonder

Innehav i utländska noterade bolag via minoritetsäggande i olika typer av aktiefonder innebär att föreningen enbart har ett indirekt ägaransvar som en av många investerare. Ägaransvar och påverkansarbete sker via de externa fondförvaltarna.

Påverkansdialoger

Utöver att föreningen utnyttjar sin rösträtt på bolagsstämmor så bedriver föreningen främst sitt ägarengagemang genom påverkansdialoger. Huvudparten av dialogerna är reaktiva, vilka oftast initieras av misstanke om eller bekräftade kränkningar av de internationella normer och konventioner som föreningen ställer sig bakom. Syftet med dessa dialoger är att säkerställa att bolagen åtgärdar bristerna och vidtar åtgärder för att liknande incidenter inte händer

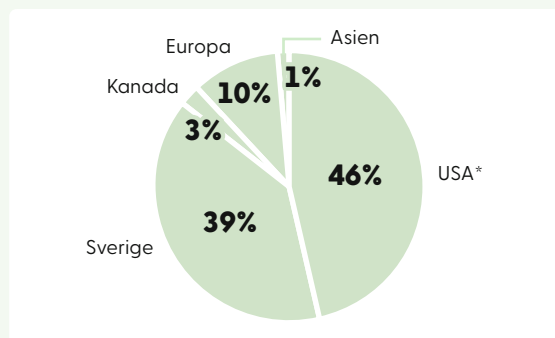
Föreningens fullmaktsröstning 2023

Röstningsstatistik	2023
Antal bolagsstämmor*	153
Andel av direktägda aktiers marknadsvärde	78%
Antal agendapunkter	3578
Andel röster för styrelsens förslag	89%
Andel röster mot styrelsens förslag	11%
Antal aktieägarförslag	244
Antal röster mot ISS Sustainability policy**	19

* Årsstämmor och extrastämmor

** Motsvarar 0,5 % av alla röster

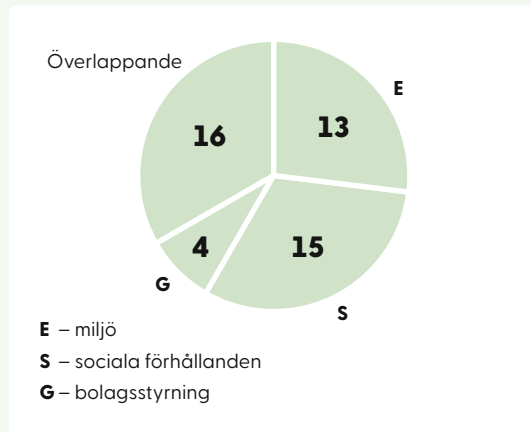
Geografisk fördelning av bolagsstämmor 2023

* 7 bolagsstämmor återstår att rösta på under hösten 2023

Föreningens påverkansdialoger 2023*

Dialoger med totalt 48 bolag

* Till och med 2023-06-30

igen. Föreningen samarbetar i detta fall med ISS ESG för noterade bolag. Under första halvan av 2023 har föreningen i samarbete med ISS ESG fört påverkansdialoger med 48 bolag. I vissa bolag förs dialoger kring flera normrelaterade incidenter och 74 incidenter har tagits upp i dessa bolag. Svarsfrekvensen har hittills i år varit drygt 50 procent och kvalitén på svaren har varit acceptabel. De flesta av dialogerna har koppling till mänskliga rättigheter och arbetsvillkor där dialogerna i år bland annat fokuserar på bolags brister och kränkningar i att respektera konsumenternas rätt till integritet och hantering av cybersäkerhet. Dialoger har också initierats på grund av olika typer av diskriminering på grund av kön samt på grund av bristande fackliga rättigheter. Av de dialoger som förts på grund av kränkning av globala normer avseende miljö så har över 60 procent av dialogerna koppling till biologisk mångfald och det rör sig främst om avskogning, föroreningar (vatten, luft och mark) samt avfallshantering.

När det gäller föreningens fondinnehav förs dialog direkt med förvaltarna av de externa fonderna, både noterade och onoterade innehav. Syftet med dialogerna kan variera från att inhämta information till att påverka innehav eller faktorer i fonderna.

Onoterade bolag

I ett fåtal av våra investeringar i svenska onoterade bolag äger föreningen en betydande andel av bolagen. Med ägandet kommer ansvaret att verka för att bolaget och dess värde utvecklas på bästa sätt och den principiella utgångspunkten i dessa bolag är att en aktiv ägarroll ska eftersträvas. Nominering av anställd till styrelseuppdrag kan ingå som en del i ägarrollen samt att delta i valberedningens arbete. För tillfället har anställda i föreningen fem styrelseuppdrag i svenska onoterade bolag.

I vissa av föreningens globala onoterade investeringar inom riskkapital och fastigheter utövar föreningen sitt ägaransvar genom att vara med i fondernas rådgivande kommittéer, så kallade advisory boards. I dessa kommittéer medverkar föreningen med kunskapsstöd och som rådgivande samtalspartner i diverse frågor avseende fondernas verksamhet. Vid eventuella intressekonflikter har den rådgivande kommittén skyldighet att fatta beslut genom rösträttsförfarande. För tillfället medverkar anställda i sex rådgivande kommittéer.

Den av styrelsen beslutade ägarpolicyn anger att Kåpan Tjänstepension avser att utöva sitt ägarinflytande i noterade bolag på följande sätt:

- ▶ att medarbetare alltid deltar på årsstämmor där ägandet överstiger mer än 1 procent av rösterna av bolaget och där utöva den rösträtt som hör till föreningens aktier
- ▶ att medarbetare eller ombud alltid deltar på årsstämmor där ägandet överstiger mer än 0,1 procent av rösterna av bolaget och där utövar den rösträtt som hör till föreningens aktier
- ▶ att noggrant förbereda och förankra föreningens ställningstagande på stämman
- ▶ att delta i valberedningens arbete i de bolag där föreningen är bland de större ägarna.